

Irodalmi értesítő.

Tofeüs Mihály erdélyi ev. ref. püspök élete. Irta *Koncz József* marosvárhelyi ev. ref. tanár. Tofeüs Mihály, Apafi fejedelem udvari papja s jeles püspök életéről többen irtak ugyan, de még mindig maradt fenn tisztázni és földeríteni való. *Koncz József* azért megírta újra e korában nevezetes ember életét, felhasználva az általa ujabban talált adatokat. A 67 lapra terjedő munka felöleli Tofeüsnek egyházi beszédeit is, melyek ama kornak mintegy rajzaiul tekinthetők, s a hibát, a bünt személyválogatás nélkül ostorozó pap hátorságát jellemzők. A marosvásárhelyi collegium történetének írója e gondosan összeállított munkával újabb bizonyítékát adta alapos kutatásainak és bő történelmi tudásának. A munka a „Prot. Közlöny“-ben jelent meg először és most külön adatott ki, a mit meg is érdemelt.

Kant etikája. Philosophiai tanulmány. Irta *dr. Szlávik Mátyás* a philosophia akad. tanára Eperjesen. 36 lapra terjed e csinosan kiállított füzet, melyben *dr. Szlávik Kant Ethikáját* a következő fejezetek alatt tárgyalja: I. Az ethika alapelvei. II. Az alapelvek bírálata. III. Az alapelvek követői és ellenesei. A tanulmány világos nyelven irt értékes mű és szerző azt *Zelenka Pál* tiszta ker. ág. püspöknek ajánlotta. Ára 1 korona.

Tanítók jogai és kötelességei cz. a. *dr. Szabó Mihály* Kolozsm. kir. segéd-tanfelügyelőtől egy igen hasznos könyv jelent meg, mely a femillő törvények alapján állítottatott össze. Ára 2 frt 20 kr.

Előfizetésre felhívások. *Czékus László* ab. szántói lelkész „A tályai ev. egyház és a Kossuth ünnep történetére“ (1 frt). *Borbély György* tordai tanár „Tordai Emke-emlékkönyvre“ (1 frt). *Péterfi Tamás* Sepsi-Szt.-Györgyről „A Székely atyafiak“ cz. (Elbeszélések, népdalok, emlékv.) műre (1 korona). előf. hirdet.

Új számtani könyv. „*Vezérkönyv az elemi népiskolai számolás-tanításhoz.*“ Irták: *Orbók Mór* és *Böngérfi János*, jönevű paedagogusok. Az 56 oldalra terjedő füzet felöleli a számtani tudomány és tanítás történetét, megemlékezik az eddig ismert taneszközökről. gondosan csoportosítják benne szerzők a módszertani és didaktikai elveket s ismertetik az idevonatkozó irodalmat. Lát-szik a füzetben, hogy szerzők tárgyakkal nemcsak előszeretettel, de bőséges szak-értelemmel is foglalkoztak. A könyv *Drodtleff Rudolf* kiadásában jelent meg s ára 10 kr. E füzetet még hat füzet fogja követni. A második füzetrel kezdődik az I. oszt. tananyaga s a VII. füzetrel befejeződik a hat osztály anyaga.

Erkel Ferencz „Hunyadi László“ operájának teljes magyar és német szövegű *zongorakivonatára* hirdet előfizetést *Rózsavölgyi zeneműkereskedése* (Budapest, Kristóftér 3. sz.) A hat frt előzetési ár május végéig a kiadókhöz küldendő. Bolti ára 10 frt lesz.

K ü l ö n f é l é k .

A kötelező polgári házasság-ról szóló törvényjavaslatot a képviselőháznak nagy többsége szavazta meg.

A mily magas színvonalon tartatott e törvényjavaslat felett az általános vita, éppen olyan arányba törpült el annak részletes tárgyalása. Az általános vitából remélni és következtetni vélte minden szabadgondolkodású ember, hogy ha az általános alapelv ki lesz mondva, a törvényjavaslatba a cléricálistus nyomása alatt becsusztatott intézkedések a szabadelvű iránynak megfelelőleg fognak módosítani. Azonban sajnos, a képviselő úrak oly tüntetőleg tartották magokat távol a részletes tárgyalás alkalmával, hogy legtöbbször nem is volt meg a törvényes szám. Ily érdeklődés mellett a tárgyalás eredménye, hogy a törvényjavaslat minden lényeges módosítás nélkül szavaztatott meg részleteiben is.

A törvényjavaslat magában szabadelvű törvény lenne, ha a törvényben egy nagy visszaesés, a protestántizmus alapelveivel összeütőköző tétel nem foglaltatnék benne.

Múlt számainkban jeleztük a törvényjavaslat ama sérelmes voltát, a mely a házasság felbontását csak „*vétkenység*“ esetén engedi meg; rámutattunk annak káros voltára, s arra, hogy ez a szabadelvű iránynyal össze nem egyeztethető; reméltük és hittük, hogy úgy a kormánypárt tagjai, mint az ellenzék különböző árnyalatai a szabadelvű eszméknek megfelelőleg módosítanak a törvényjavaslat ezen részén, azonban ez nem történt meg, maradt a javaslat szövege, a mint a kormány tervezte, pedig a módosítással teljessé tétellett volna, s a gyakorlatra is alkalmasabbá e jelesül szerkesztett törvény.

A képviselőház a megszavazott törvényt a főrendiházhoz átküldötte, s annak bizottsága is tárgyalta és elfogadta.

*Az anyakönyvvezetés és anyakönyvvezetők*re vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőház bizottsága tárgyalta; annak nagyobb része kezelésre vonatkozik, melylyel foglalkozni felesleges; hanem azt felemlítjük, hogy a tervezet szerint az anyakönyvvezetéssel legnagyobb részben községi jegyzők fognak megbízatni.